

Referat despre actiunea romanului Morometii de Marin Preda

Actiunea primului volum incepe intr-o seara de vara, cand numeroasa familie'a lui Ilie Moromete se intoarce de la camp. Astfel, inca din expozitiune, membrii acestei familii taranesti (care se va afla in centrul actiunii) sunt prezentati in cateva imagini memorabile:

"Familia Moromete se intorsese mai devreme de la camp. Cat ajunsesera acasa, Paraschiv, cel mai mare dintre copii, se daduse jos din caruta, lasase pe altii sa deshame si sa dea jos uneltele, iar el intinsese pe prispa o haina veche si se culcase peste ea gemand. La fel facuse si al doilea fiu, Nila; intrase in casa si dupa ce se aruncase intr-un pat incepuse si el sa geama, dar mai tare ca fratele sau, ca si cand ar fi fost bolnav. Al treilea baiat, Achim se furisase in grajdul cailor, se trantise in iesle, sa nu-l mai gaseasca nimeni, iar cele doua fete, Tita si Ilinca, plecasera repede la garla sa se scalde.

Ramas singur in mijlocul bataturii, Moromete, tatal, trasese caruta sub umbra mare a celor doi salcami de langa poarta gradinii si acum iesise si el la drum cu tigarea in gura".

in ultima secventa a textului, pot fi observate doua imagini care vor deveni simbolice: cea a tatalui "ramas singur" (fapt care sugereaza instrainarea sa existentiala) si cea a aceluiasi Moromete stand in fata portii, pe podisca ("loja" din care priveste superior "spectacolul" lumii).

Cel dintai moment care aduna familia (alcatuita din doua ramuri unite prin tata) este cina. Gest ritualic, pastrat neschimbat de sute de ani, cina taraneasca are un caracter solemn si aproape sacru.

De data aceasta insa, dincolo de momentul in sine (care tine de o ordine straveche), cina releva si relatiile din sanul familiei: neintelegerile dintre cei trei baieti proveniti din prima casatorie (Paraschiv, Nila si Achim) si fratii lor dupa tata (Tita, Ilinca si Niculae); lipsa de respect a celor dintai fata de mama lor vitrega, Catrina; pozitia autoritara a tatalui (nevoit sa fie dur pentru a mentine unitatea familiei); nemulțumirile mezinului Niculae (trimis, in fiecare zi, sa pasca oile, desi lui ii era drag sa invete). Tot acum se prefigureaza si cele doua drame existentiale pe care le va trai, apoi, la modul acut, Ilie Moromete: drama pamantului si cea a paternitatii. Avand datorii la banca si impozite de platit, Moromete accepta sa-i vanda vecinului sau Tudor Balosu, salcamul din fundul gradinii, arbore care facea parte din existenta afectiva a familiei, ca si cand ar fi avut suflet.

Taierea salcamului, savarsita duminica in zori, in timp ce, in cimitir, femeile isi plangeau mortii, capata accente tragice: in linistea de inceput de lume care urmeaza prabusirii, Universul ramane saracit, micsorat si gol.

Cum nici banii luati pe salcam nu pot acoperi datoriile lui Moromete, galetii din prima casatorie (sfatuiti de matusa lor Guica) ii propun tatalui un plan: urma ca Achim sa plece la Bucuresti, cu oile, si din vanzarea laptelui si a branzei, sa castige banii necesari.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Dupa multe discutii, Moromete accepta, fara sa banuiasca adevaratele intentii ale celor trei. Acestea vor iesi la iveala abia dupa seceris, cand Paraschiv si Nila fura caii, o parte din zestrea fetelor si banii din lada, luand si ei drumul spre Capitala.

Moromete ramane cu cei trei copii din a doua casatorie si mai sugrumat de datorii decat inainte; nevoit sa vanda doua loturi de pamant si o parte din gradina, el devine acum un alt om: drama paternitatii inselate combinata cu drama pamantului il scot din starea bovarica pe care o traise, readucandu-l dur in realitate. La sfarsitul volumului I, din omul contemplativ, ironic si superior vesel nu mai ramane decat un chip de lut ars, replica, peste veacuri, a Ganditorului de la Hamangia.

Cel de-al doilea plan al volumului I prezinta viata satului Silistea-Gumesti, in acelasi interval reprezentativ de timp. Cele cateva intamplari (citirea ziarului, pregatirea premilitara, incasarea impozitului, serbarea de sfarsit de an, fuga Polinei cu Birica) sunt importante nu atat in sine, cat prin foirea de viata intensa care pulseaza in spatele lor. Satul este (inca) o "vatra" a intregii lumi, in care viata curge lin, iar oamenii traiesc, iubesc si mor apoi, lasand locul altor generatii. Semnificativa pentru psihologia colectiva este scena citirii ziarului in poiana lui locan, (topos de exceptie al literaturii noastre rurale).

Ca in fiecare duminica, taranii se aduna la fieraria lui locan, spre "a face politica". Veselia, glumele acide, ironia la adresa evenimentelor vremii, denota o existenta relativ lipsita de griji, in care taranul se considera a fi centrul lumii.. Este lipsit de importanta ca acei tarani se numesc Cocosila, Dumitru lui Nae, Iordan (sau altfel), pentru ca ei toti sunt tipici si reprezinta natura mbrometiana.

S-ar putea observa ca, in primul volum, actiunea se desfasoara in cercuri largi, asemenea rotatiei planetelor; cel mai mic "cerc" fiind familia, in jurul ei se constituie a doua arie circulara reprezentand viata satului. in sfarsit, al treilea "cerc" (cel mai mare) reprezinta viata intregii taranimi, simbolizata prin scena secerisului.

Acum, emotia cu care un taran oarecare (simbolic) se pregateste sa mearga la seceris, ritualul (aproape sacru) al gustarii primelor boabe si ulitele pustii in lumina alba a zilei, vin din veac.

in centrul tuturor acestor "cercuri" sta Ilie Moromete, "taran "absolut", traind in convingerea ca existenta sa reprezinta lucrul cel mai insemnat din Univers ..." (M. Iorgulescu).

in volumul al II-lea, in centrul actiunii sta existenta satului intrat, dupa al doilea razboi mondial, intr-o epoca de disolutie a vechilor forme de viata. Semnele acestei schimbari se ivesc peste tot: schimbarea autoritatilor satesti, comisiile care se urca in podurile taranilor pentru a le lua graul, jandarmul care le interzice silistenilor sa stea de vorba unii cu altii, termenii de "sabotor" si "dusman al poporului" aplicati unor tarani condamnati la inchisoare de catre noile tribunale.

Peste toate, taranii inteligenti, ironici si subtili din primul volum, citesc acum, pe la raspantii, lozinci stupide privind strangerea recoltei: "Te-ai grabit, ai castigat, ai intarziat, ai pierdut" (semnata I. V. Stalin).

inscrisi cu sau fara voie in gospodaria colectiva si ramanand fara vite si fara loturi (doar cu terenul de langa casa), taranii traiesc o drama mare cat istoria.()

Al doilea plan al acestui volum se structureaza in jurul familiei Moromete. Aflam astfel, ca Paraschiv, Achim si Nila (stabiliti in Bucuresti), fusesera intai maturatori de strada, abia dupa aceea incercand sa-si croiasca alte drumuri:- Paraschiv devine sudor si munceste mult pentru a-si ridica o casa, dar se imbolnaveste de tuberculoza si moare; Nila este smuls de razboi, din postul lui de portar la un bloc si moare pe front; Achim isi deschide o mica pravalie, dar nici el nu traieste mai bine.

Tatal face un drum la Bucuresti, inainte de razboi, incercand sa-si readuca feciorii acasa, dar acestia refuza; afland insa de intentiile lui, Catrina il paraseste, lasandu-l doar cu Ilinca. Uneori, Moromete este vizitat de Niculae (devenit activist), dar discutiile dintre ei adancesc instrainarea care ii separa.

In final, batranul Moromete ajunge neputincios si imputinat de ani, ultimele lui cuvinte constituind o impresionanta suma a vietii: "Domnule, eu totdeauna, am dus o viata independenta!"

Romanul "Morometii" mai releva si obiceiuri ale satului (jocul calusului, spalatul picioarelor, de Rusalii, ritualurile de inmormantare), constituind o fresca artistica a satului romanesc din Campia Dunarii.

Structura sa este cinematografica, iar relevarea reactiilor sufletesti ale personajelor il incadreaza in realismul psihologic.